

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 24

באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי...

“Entrei no Meu jardim,
Minha irmã, [Minha] noiva”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/24/

1 באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלכי אכלו רעים שתו ושכרו דודים.

“Vim ao Meu jardim, minha irmã, [minha] noiva; colhi minha mirra com minhas especiarias; comi meu favo de mel (yaari) com meu mel; bebi meu vinho com meu leite. Comei, amigos (re'im); bebei e embriagai-vos, amados (dodim).”

(רבות נשא פרשה י"ג קרוב לר"פ ס"פ ואתחנן ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ע"פ זה ובפסוק מה יפ' דודיך)

(Rabbah, [Parashá de] Nasso, seção 13, perto do início da seção; o final da Parashá de Vaetchanan; e em Shir HaShirim Rabbah, sobre este versículo e sobre o versículo “Quão belo é o teu amor”).

פ"י באתי לגני היינו גילוי אלהות שבג"ע [שבגן עדן] התחתון בחצות לילה שאז הקב"ה משתעשע בנשמות הצדיקים שאחר שזוכר על החורבן ומקרר כו'

O significado [é]: “Vim ao Meu jardim” — isto é, a revelação da divindade no Gan Éden inferior à meia-noite, pois então o Santo, bendito seja Ele, deleita-Se com as almas dos tsadikim. Pois, depois de Se lembrar da destruição [do Templo] e clamar, etc.,

תהי' [תהיה] זאת נחמתו ושעשועו בנשמות הצדיקים ע"י עסק תורתם כמ"ש היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני.

isto será Seu consolo e Seu deleite: nas almas dos tsadikim, por meio de seu empenho na Torá, como está escrito: “Tu, que habitas nos jardins, os companheiros escutam a tua voz; faze-me ouvi-la.”

2 והנה ביאור ענין זה להבין מהו ענין השעשוע והנחמה של הקב"ה בעסק התורה הלא הכל היה כבר גלוי וידוע לפניו ית' וגם להבין למה בחצות הלילה דוקא ואחר שזוכר את החורבן.

E agora, a explicação deste assunto: [é preciso] compreender em que consiste o deleite e o consolo do Santo, bendito seja Ele, com o estudo da Torá, pois certamente tudo já estava revelado e era conhecido diante Dele, bendito seja. E também compreender por que isso ocorre especificamente à meia-noite, e depois que Ele Se lembra da destruição.

הנה כתיב ויניחהו בגי'ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה שעיקר תכלית בריאת האדם לעבוד את הגי'ע [הגן עדן] דהיינו להמשיך גילוי אלהותו ית' ועמ"ש מזה בד"ה כי כאשר השמים החדשים.

Ora, está escrito: “E colocou-o no Jardim do Éden para trabalhá-lo e guardá-lo”: pois o propósito principal da criação do homem é trabalhar o Jardim do Éden, isto é, atrair a revelação de Sua Divindade, bendito seja. E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa: “Pois, assim como os novos céus”.

3 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] גלו לבבל שכינה עמהם שכינה הוא בחי' עלמא דאתגליא דהיינו גילוי אלהותו ית' להוות עולמות עליונים ותחתונים הגם שגם בגלות עולם כמנהגו נוהג ועוד כל ימי הארץ זרע וקציר כו'

Ora, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Foram exilados para a Babilônia — a Shechiná foi com eles.” A Shechiná é o nível do mundo revelado (alma de'isgalya), isto é, a revelação de Sua divindade, bendito seja, para trazer à existência os mundos superiores e inferiores. Embora mesmo no exílio “o mundo siga seu curso natural”, e, além disso, “todos os dias da terra, semeadura e colheita”, etc.,

וכמאמר המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית אך ההפרש הוא בבחי' גילוי והעלם שבזמן שאין ביהמ"ק [בית המקדש] קיים עלמא דאתגליא היא בבחי' העלם והסתר פנים וכמ"ש ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא.

e conforme a expressão [que diz]: “Aquele que renova todos os dias, continuamente, a obra da criação” — contudo, a diferença está na revelação e no ocultamento: quando o Templo Sagrado não está de pé, o mundo revelado encontra-se em estado de ocultamento e de ocultação da Face, como está escrito: “E certamente ocultarei Minha face naquele dia.”

פ"י ביום ההוא בבחי' עלמא דאתכסיא שהחשך יכס' [יכסה] ארץ והנה כמו שנראה בחוש בסדר והנהגת העולם בחושך ואור של עוה"ז שבעתות ערב מתחיל להאפיל ולהחשיך ומחשיך

O significado [é]: “naquele dia” — no nível do mundo oculto (alma de'iskasya), pois “a escuridão cobrirá a terra”. Ora, assim como se percebe concretamente na ordem e na condução do mundo, na escuridão e na luz deste mundo: ao entardecer, começa a escurecer e a ficar sombrio, e escurece

ובא עד חצות לילה ומחצות ואילך מאיר ובא מעט מעט כך הענין בגלות השכינה שזמן ירידתה ונפילתה הוא עד חצות שאז נאמר ותפול לפני רגליו ומחצות

cada vez mais até a meia-noite; e, da meia-noite em diante, começa a clarear, pouco a pouco — assim também ocorre com o exílio da Shechiná: o tempo de sua descida e queda vai até a meia-noite, pois então se diz: “E ela caiu diante dos pés dele”; e, a partir da meia-noite,

ואילך הוא מתרוממת מעט מעט שמתעלית ע”י אנשי מעשה הקמים בחצות לעסוק בתורה ובשחר יש לה קימה מעלייתא ע”י התורה ועבודת התפלה והמצות של כללות נשמות ישראל.

ela se eleva pouco a pouco, pois é elevada por meio dos homens de ação que se levantam à meia-noite para se dedicar à Torá; e, ao amanhecer, ela tem uma elevação plena (kimá me’alyasa), por meio da Torá, do serviço da oração e das mitsvot das almas de Israel em conjunto.

4 ולהבין מהו ענין הגילוי וההעלם הנה מבשרי אחזה שכמו שיש אצל האדם שכל ומדות ומחשבה כו’

E, para compreender o que são a revelação e o ocultamento: “Da minha carne contemplo” — assim como a pessoa possui intelecto, atributos emocionais e pensamento etc.,

כך עדי”מ הגם שנאמר כי לא מחשבותי מחשבותיכם הרי נאמר מאד עמקו מחשבותיך מאד עמקו שהם בחי’ עלמא דאתכסיא ואינם נראים ונגלים בהנהגת עולמות

assim também, por analogia, [no Alto]. Embora se diga: “Pois Meus pensamentos não são os pensamentos de vocês”, também se diz: “Muito profundos são os Teus pensamentos” — “muito profundos”, pois pertencem ao nível do mundo oculto (alma de’iskasya) e não são vistos nem revelados na condução dos mundos.

רק הנהגתם הוא ע”פ מדותיו ית’ וראשיתן הוא החסד כמ”ש עולם חסד יבנה והם כל מאמרות שבהן נברא העולם יהי אור כו’ וששת ימי בראשית יום ראשון חסד כו’

Ao contrário: a condução deles se dá segundo Seus atributos (midot), bendito seja Ele, e o primeiro deles é Chessed (bondade), como está escrito: “O mundo é construído com bondade”. E são esses todos os pronunciamentos pelos quais o mundo foi criado — “Haja luz” etc. — e os seis dias da Criação: o primeiro dia, Chessed etc.

וכל ימות עולם הם רק ששת ימים אלו כי שבת זמן עליות העולמות למקורם ואח”כ חוזרים ומתחדשים ימות החול יום ראשון כו’

E todos os dias do mundo são apenas esses seis dias, pois o Shabat é o tempo em que os mundos ascendem à sua fonte; depois, os dias da semana retornam e são renovados: o primeiro dia etc.

וא"כ הרי ששת ימים השניים הם עצמן ששת ימים הראשונים שנתחדשו ועיקר עבודת האדם שיהיה בבחינת מחשבותיך שעמקו מאד להיותן בבחי' גילוי וע"ז נאמר ממעמקים קראתיך הוי' וכדפי' בפ' בשלח (דס"ג ע"ב)

Se é assim, os seis dias seguintes são eles próprios os primeiros seis dias, renovados. E o principal serviço do homem é que esteja no nível de "Teus pensamentos", que são "muito profundos": que eles sejam revelados. A respeito disso se diz: "Das profundezas clamei a Ti, Havayá", conforme explicado [no Zohar] na Parashat Beshalach (página 63b)

ובפי' ואתחנן (דרס"ה ע"ב) וע' בפ' ויחי (דרכ"א ע"א) ובפ' אחרי (דף ע' ע"י) ועיין ברבות פ' ויקרא (ספ"ג סוף פרק ג') מים עמוקים כו'

e na Parashat Va'eschanan (página 265b); e veja a Parashat Vayechi (página 221a) e a Parashat Acharei (página 70); e veja Rabbah, Parashat Vayikra (fim do capítulo 3): "Águas profundas" etc.,

ממעמקים כו' ופי' ממעמקים מבחי' ההעלם שהוא בחינת עמקו מחשבותיך עלמא דאתכסיא קראתיך כאדם הקורא לחבירו שיצא מביתו לחוץ להיות בבחינת גילוי.

"Das profundezas" etc. E o significado de "Das profundezas" é: do nível do ocultamento, que é o nível de "Teus pensamentos são profundos", o mundo oculto; "clamei a Ti" — como uma pessoa que chama seu companheiro para que saia de casa, para fora, a fim de se revelar.

כי הנה איתא בתיקוני זהר לאו דאית לך צדק ידיעא כו' אלא לאנהגא בהון עלמין כו'

Pois está escrito no Tikkunei Zohar: "Não que Tu tenhas uma justiça definida" etc., "mas para conduzir os mundos por meio deles" etc.,

כפום עובדיהון דבני נשא פי' שהנהגות והמשכות המדות להיות בהן הנהגת העולמות בעובדיהון דבני

נשא תליא שהמעשה אשר יעשה האדם למטה באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא]

"Segundo os atos dos seres humanos." O significado [é]: a condução e a emanção dos atributos, para que os mundos sejam conduzidos por meio deles, dependem dos atos dos seres humanos. Pois [por meio] do ato que a pessoa realiza abaixo, através de um despertar de baixo, [vem] um despertar do alto:

שע"י צדקה וחסד שעושים למטה מעוררים למעלה להיות אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה ומתלבש במדת החסד וכן עד"ז בכל המדות (ועמ"ש בד"ה לסוסתי)

Por meio da caridade e da bondade praticadas abaixo, desperta-se no Alto, para que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, repouse, seja revelada e se revista no atributo de Chessed; e assim também, da mesma maneira, com todos os atributos. (E veja o que está escrito no discurso que começa "À minha égua".)

אך אין אור א"ס שורה ומתגלה אלא בבחינת חכמה דכתיב בראשית ברא אלהים ות"י [ותרגום ירושלמי] בחוכמתא שהחכמה הוא החיות וקיום המדות והנה כתיב כולם בחכמה עשית שבחי" חכמה מלובשת בכל המדות.

Mas a Luz Infinita repousa e é revelada somente no nível de Chochmá (sabedoria), como está escrito: "No princípio, D'us criou", e o Targum Yerushalmi [interpreta]: "Com sabedoria"; pois Chochmá é a força vital e a sustentação dos atributos. E está escrito: "Fizeste todos eles com sabedoria": o nível de Chochmá está revestido em todos os atributos.

אך מ"מ אינו דומה החכמה שמלובשת תוך המדות ואינה נראית ונגלית בהם לבחי" גילוי החכמה עצמה שהיא למעלה מעלה במדרגה מן המדות וגילוי המדות נמשכין ממנה שהחכמה תחיה כו'.

Não obstante, Chochmá revestida dentro dos atributos, sem ser vista nem revelada neles, não se compara ao nível da revelação da própria Chochmá, que está muitíssimo acima dos atributos; a revelação dos atributos provém dela, pois "a sabedoria dá vida", etc.

(ועמ"ש בד"ה והיה מדי חדש גבי וביום החדש יפתח) ולכן כדי להמשיך אור א"ס ב"ה למטה צ"ל ע"י התורה שהיא בחי" חכמתו ורצונו ית' והיא היא שעשוע של הקב"ה כמ"ש ואהיה שעשועים כו'

(E veja o que está escrito no discurso que começa "E acontecerá, a cada Lua Nova", a respeito de "E, no dia da Lua Nova, será aberto".) Portanto, para fazer descer a Luz Infinita, bendito seja Ele, abaixo, é necessário fazê-lo por meio da Torá, que é o nível de Sua sabedoria e de Sua vontade, bendito seja Ele; e é ela que constitui o deleite do Santo, bendito seja Ele, como está escrito: "E eu era [Seu] deleite", etc.

וזהו בחי" גילוי אור א"ס ב"ה ונקרא בחינה זו בשם אב שהוא שורש ומקור כל ההשתלשלות וע"ז אנו מתפללים סלח לנו אבינו

E este é o nível da revelação da Luz Infinita, bendito seja Ele. Esse nível é chamado pelo nome "Pai" (Av), pois é a raiz e a fonte de toda a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut). E é por isso que rezamos: "Perdoa-nos, nosso Pai",

שהוא אב הרחמים והסליחות לפי ששם אינו מגיע פגם החטא ועון וכמ, ש אם צדקת כו'

pois Ele é o Pai da compaixão e do perdão, uma vez que a mácula do pecado e da transgressão não chega até lá, como está escrito: “Se és justo”, etc.

(עמ"ש בד"ה צאינה וראינה בפ"י שאו ידיכם קדש וברכו את ה' ועמ"ש בד"ה להבין מ"ש בהגדה מזה זו כו' מענין מוחין דאבא ועיין בזהר הרקיע פ' ויקרא בדף ז' ע"ב בד"ה כשמן הטוב)

(Veja o que está escrito no discurso que começa “Ide e contemplai”, sobre o significado de “Erguei as mãos em santidade e bendizei Havayá”; e veja o que está escrito no discurso que começa “Para compreender o que se diz na Hagadá: ‘Esta matsá’, etc.”, a respeito do intelecto (mochin) de Abá; e consulte Zohar HaRakia, Parshas Vayikra, página 7b, na passagem que começa “Como o bom óleo”).

משא"כ כשאינם נראים ונגלים רק מדותיו ית' שמנהיג בהן את העולם ה"ז [הרי זה] בחי' העלם ולכן כתיב ככל ששת ימי בראשית ויאמר אלהים שהוא מדת הצמצום

Ao passo que, quando nada é visto e revelado senão Seus atributos, bendito seja Ele, por meio dos quais conduz o mundo, esse é o nível da ocultação. Por isso, ao longo dos seis dias da Criação, está escrito: “E Elokim disse”, que é o atributo do tsimtsum (contração).

רק בשבת שהוא התגלות בחי' חכמה כתיב ויכל אלהים פ"י שכלתה בחי' ומדרגת אלהים שנעשה קץ ותכלה למדרגה זו רק אח"ז [אחר זה] כתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלהים כו'

Somente no Shabat, que é a revelação do nível de Chochmá, está escrito: “E Elokim terminou (vayechal)”; isto é, o nível e a categoria de Elokim chegaram ao fim (kalsah), pois se estabeleceu um limite e uma conclusão para esse nível. E somente depois disso está escrito: “Estas são as gerações dos céus e da terra quando foram criados, no dia em que Havayá Elokim fez”, etc.,

ששתף מדת ה' כו' וזהו ענין שבחצות לילה הקב"ה משתעשע בנשמות הצדיקים ע"י עסק תורתם

pois Ele associou [a ele] o atributo de Havayá, etc. E esse é o sentido de [o ensinamento] de que, à meia-noite, o Santo, bendito seja Ele, deleita-Se com as almas dos tsadikim por meio de seu estudo da Torá:

דהיינו אחר שזוכר את החורבן שהיא נפילת וירידת בחי' עלמא דאתגליא בגלות והסתר פנים תהיה זאת נחמתו להיות גילוי בחי' השעשועים שלמעלה שהם מבחי' חכמה עילאה

isto é, depois de lembrar a destruição, que é a queda e o descenso do nível do mundo revelado ao exílio e à ocultação da Face, esta será Sua consolação: que haja uma revelação do nível dos deleites do Alto, que provêm do nível da Chochmá suprema;

והיינו ע"י עסק התורה להיות המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה ולהתלבש במדות כו' ועי"ז מתחיל עליית בחי' עלמא דאתגליא מההסתר כו' כמבואר למעלה:

e isso se dá por meio do estudo da Torá, de modo que a Luz Infinita, bendito seja Ele, seja atraída para Chochmá e se revista nos atributos, etc. E, por meio disso, começa a ascensão do nível do mundo revelado para fora da ocultação, etc., como explicado acima.

5 ב אך הכח הזה לישראל להיות בהם וע"י המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה כי הרי הוא ית' למעלה מעלה מבחי' חכמה וכולם בחכמה עשית שהיא עשייה גשמיות

2. Mas [quanto a] este poder que Israel possui, de que neles e por meio deles se faça a descida da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para Chochmá (sabedoria) — pois Ele, bendito seja, está muito, muito acima do nível de Chochmá, e “Tu fizeste todos com sabedoria”, isto é, a criação física —

הנה ע"ז נאמר אריתי מורי עם בשמי כו' כי הנה מור ובושם הם מיני ריח

a respeito disso está dito: “Colhi minha mirra com minhas especiarias”, etc. Pois a mirra e as especiarias são tipos de fragrância.

והנה אנו רואים שהריח מחזק המוח ומשיב את הנפש וריח זה של המור נעשה מדם חיה טמאה שנקרש כך

Ora, vemos que a fragrância fortalece o cérebro e restaura a alma; e essa fragrância da mirra é feita do sangue de um animal impuro que se coagula. Assim,

הנה ע"י בחי' לאכפא סט"א [סטרא אחרא] בסור מרע בתכלית דהיינו בשמירת כל ל"ת [לא תעשה] בפרטן ודקדוקן מד"ס שלא לעבור על אחת

por meio do nível de subjugar a sitra achra (o outro lado), em “afastar-se do mal” por completo — isto é, observando todas as proibições, em seus pormenores e minúcias estabelecidos pelos Sábios, para não transgredir nenhuma delas

מהנה ולכוף את היצה"ר [היצר הרע] ונפשו הבהמית שלא תמשך אחרי טבעה ורצונה וכמשל חיזוק וקרישות הדם של החיה הטמאה כך ע"י שיתחזק נגד כח המתאוה שלו

e obrigando a inclinação para o mal e a alma animal a não seguirem sua natureza e vontade — assim como na analogia do endurecimento e da coagulação do sangue do animal impuro, também, ao fortalecer-se contra a própria força do desejo,

אזי מזה נעשה בחי ריח ניחוח לה להיות עולה לה' ונכלל באור א"ס ב"ה וכמ"ש וירח את ריח בגדיו בגדיו בחי לבושים שהוא בחי מקיף

então, disso se forma o nível de “fragrância agradável a Havayá”, de modo que ela ascende a D'us e se inclui na Luz Infinita, bendito seja Ele. Como está escrito: “E ele sentiu a fragrância de suas vestes”: “suas vestes” é o nível das vestes, que corresponde à luz circundante (makif);

וגם נעשה מבגדיו לשון בוגדיו כמו בגד בוגדים בגדו שע"י בחי הרע כשנהפך לטוב נעשה בחי ריח שע"י ויברכהו ויתן לך מטל השמים פי' שמים הוא בחי חכמה שם מים מקור הליחות שבמוח כו'

e também de “suas vestes” (begadav) deriva a expressão “seus traidores” (bogdav), como em “Os traidores agiram traiçoeiramente (beged)”. Pois, quando o nível do mal se transforma em bem, forma-se o nível da fragrância; e, por meio disso, “ele o abençoou”: “Que Ele te dê do orvalho dos céus”. O sentido é: “céus” (shamayim) corresponde ao nível de Chochmá, sham mayim (“há água”), a fonte da umidade no cérebro, etc.,

וטל השמים הוא בחי המשכת אור א"ס ב"ה שנמשך בחכמה כו' (ועמ"ש מזה בפ' תולדות סד"ה ראה ריח בני כו')

e “o orvalho dos céus” corresponde ao nível da descida da Luz Infinita, que desce para Chochmá, etc. (E veja o que está escrito sobre isso em Parshas Toldos, no final do discurso que começa com “Vê, a fragrância de meu filho”, etc.)

וזהו אריתי מורי פי' הריח של המור בשמירת מצות ל"ת [לא תעשה] עם בשמי הוא בחי הריח מכל שאר עצי בשם שהוא בחי לאכפייא סט"א [סטרא אחרא] בשמירתמ"ע

E isto é [o significado de] “Recolhi minha mirra”: isto é, a fragrância da mirra, por meio da observância dos mandamentos proibitivos. “Com minhas especiarias” é o nível da fragrância de todas as outras árvores de especiarias, que é o nível de subjugar a sitra achra por meio da observância dos mandamentos positivos:

דהיינו לכוף טבעו בלמוד התורה יותר מהרגילות ובנתינת הצדקה יותר מטבעו וכן בזריזות קיום כל המצות ולהסיר כל מונע מבית ומבחוץ שע"י

isto é, subjugar a própria natureza no estudo da Torá, estudando mais do que se costuma, e na doação de tsedacá, dando mais do que sua natureza o levaria a dar; e também agir com presteza no cumprimento de todas as mitsvot e remover todo obstáculo, de dentro e de fora. Pois, por meio de

בחי לאכפייא בסור מרע ועשה טוב זוכה להיות מזה בחי ריח חזק העולה למעלה שע"י ישיב את הנפש שיהיה המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה כו'

do nível de subjugar [a sitra achra] em “afastar-se do mal e fazer o bem”, merece-se que disso surja o nível de uma fragrância intensa que se eleva, e por meio dela a alma é restabelecida: que haja a descida da Luz Infinita, bendito seja Ele, para Chochmá, etc.

(ועמ"ש בד"ה ואהי [ואהיה] אצלו אמון ואהיה שעשועים בפ"י אני תורתך שעשעתי ועמ"ש בד"ה אני ישנה ובד"ה יונתי כו'):

(E veja o que está escrito no discurso que começa com “E eu estava com Ele como um pupilo, e era Seu deleite”, sobre o significado de “Eu me deleitei em Tua Torá”; e veja o que está escrito no discurso que começa com “Estou dormindo” e no discurso que começa com “Minha pomba”, etc.)

6 אכלתי יערי עם דבשי. פי' יערי נק' המלאכים שהם נק' עצי שטים עומדים ונק' עומדים כמו שרפים עומדים כו' ועליהם נאמר ויצמח ה' אלהים כו'

“Comi Meu favo de mel (yaari) com Meu mel.” O significado é: os anjos são chamados “Minha floresta” (yaari), pois são chamados “madeira de acácia, de pé”, e são chamados “os que estão de pé”, como em “Serafins estavam de pé”, etc. E sobre eles se diz: “E D'us fez crescer”, etc.,

כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל שהם בחי המאכל שבהם וע"י מגיע ההשפעה לישראל ולכל העולם הן ברוחניות הן בגשמיות כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין לך עשב מלמטה שאין לו מלאך מלמעלה כו'

“toda árvore agradável à vista e boa para alimento”, o que corresponde ao nível do alimento que há nelas; e por meio delas o fluxo de influência chega a Israel e ao mundo inteiro, tanto na espiritualidade quanto na materialidade, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Não há uma só erva aqui embaixo que não tenha um anjo acima”, etc.

גם ברוחניות ההשפעה להיות חכמה ובינה כו' הגם כי ה' יתן חכמה הנה המלאכים הם השלוחים שהם שלוחי ההשפעה

Também na espiritualidade, o fluxo [que traz] Chochmá e Biná, etc.: embora “D'us conceda sabedoria”, os anjos são os mensageiros, pois são os agentes do fluxo.

כי להיות אור א"ס ב"ה יורד ומשתלשל כ"כ [כל כך] א"א כ"א ע"י צמצומים רבים במדרגות שונות וכמה דרגין על דרגין כו'

Pois é impossível que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, desça e se encadeie tão profundamente, a não ser por meio de muitas contrações (tsimtsumim) em níveis diferentes, “e quantos níveis sobre níveis”, etc.

והם הם בחי' המלאכים שבכל עולם שהם כלים לאור א"ס ב"ה שמתצמצם ומתלבש בתוכם ומהם מקבלים נש"י [נשמות ישראל] אהבתם ויראתם לה' ועד"ז תקנו יוצר אור כו'

E estes são precisamente o nível dos anjos em cada mundo, que são recipientes para a Luz Infinita, bendito seja Ele, que Se contrai e Se reveste neles; e deles as almas de Israel recebem seu amor e seu temor a D'us. E seguindo essa ideia, [os Sábios] instituíram [a bênção] “Que forma a luz”, etc.:

איך שהמלאכים עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה כו' וכמשל מי שבא לפני מלך גדול שתפול עליו אימה ופחד מפני ראותו כמה שרים ונכבדי ארץ נופלים על פניהם

como os anjos “estão de pé nas alturas do mundo e proclamam com temor”, etc. — como na analogia de alguém que comparece diante de um grande rei: o temor e o pavor se apoderam dele quando vê tantos ministros e nobres do país prostrarem-se com o rosto em terra.

והרי קבלת יראה זו מן השרים וכן ברכת אהבת עולם איך שאהבה וחמלה יתירה חמלת כו'

E, assim, esse temor é recebido dos ministros. Da mesma forma, a bênção “Com amor eterno”: como “com amor e grande compaixão tiveste compaixão [de nós]”, etc.,

וקרבתנו לשמך הגדול כי הנה חיות המלאכים הוא מרוח פיו ית' משא"כ ישראל עלו במחשבה כו'

“e nos aproximaste de Teu grande Nome.” Pois a força vital dos anjos provém do “sopro de Sua boca”, bendito seja Ele, ao passo que Israel “subiu ao [Seu] pensamento”, etc.

ועי' נתעורר בו אהבה מפני ראותו התקרבותו למלך אחרי ראותו שרים רבים ונכבדים ועכ"ז [ועם כל זה] אינן קרובים כ"כ [כל כך] למלך (ועי' מ"ש מזה באריכות בס"ב [בספר של בינונים] פמ"ו)

E, por meio disso, desperta-se nele o amor, pois ele vê sua própria proximidade com o rei depois de ter visto muitos ministros eminentes e honrados que, apesar disso, não são tão próximos do rei. (E veja o que está escrito sobre isso extensamente em Sefer Shel Beinonim, capítulo 46.)

נמצא מקבלים נש"י [נשמות ישראל] אהוי"ר [אהבה ויראה] ע"י המלאכים (ועמ"ש מזה בד"ה כנשר יעיר קנו) וכן זה לעומת זה כל ההשפעה לס"א [לסטרא אחרא] להיות תענוג גשמי וחכמה גשמיות הוא ג"כ

Conclui-se que as almas de Israel recebem amor e temor por meio dos anjos. (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Como a águia desperta seu ninho”.) E, da mesma forma, “um oposto ao outro”: todo o fluxo de influência para a sitra achra (o outro lado), para se tornar deleite físico e sabedoria física, também

ע"י המלאכים שזה לעומת זה עשה אלהים מדרגות הטומאה נגד מדרגות הקדושה והאדם הוא בעל בחירה לבחור הטוב ולעשות עצמו מרכבה לקדושה שיושפע לו שפע אלהות ע"י מלאכים הקדושים

vem por meio dos anjos; pois “D'us fez um oposto ao outro”: níveis de impureza opostos aos níveis de santidade. E o homem tem livre-arbítrio para escolher o bem e fazer de si mesmo uma carruagem para a santidade, de modo que o fluxo da divindade lhe seja concedido por meio dos anjos sagrados.

וזהו יערי עם דבשי דבשי פי' מיני מתיקות שהם כל הפירות של העצים הנ"ל שכל הפירות נקראים ע"ש מתיקות

E este é [o sentido de] “Meu bosque com Meu mel”. “Meu mel” significa espécies de doçura, que são todos os frutos das árvores mencionadas acima, pois todos os frutos são denominados em referência à doçura.

והיינו בחי' התפעלות הנפש שנמשך מחמת ההשפעה של המלאכים ביוצר אור ואהבה ולכן נק' פירות היער

Isto é, o nível do despertar emocional da alma, que é suscitado pela influência dos anjos em [as bênçãos] “Que forma a luz” e “Amor”; por isso, são chamados “frutos do bosque”,

שהרי אהוי"ר [אהבה ויראה] זו דישראל נולדה ונמשכה ע"י עצי היער שהן המלאכים וכ"ז [וכל זה] הוא בחי' אכלתי כי

pois esse amor e temor de Israel nasce e é suscitado por meio das árvores do bosque, que são os anjos. E tudo isso corresponde ao nível de "Comi". Pois

הנה על המלאכים נאמר וטוב למאכל שהוא כמשל המאכל המחיה את האדם עכ"ז [עם כל זה] האדם הוא במעלה יותר ממנו והמאכל מתעלה ע"י האדם שמדצ"ח [שמדומם צומח חי] נעשה בחי' אדם כך ע"י שמקבלים ישראל מהמלאכים מתעלים המלאכים על ידם

sobre os anjos está dito: "e bom para alimento", o que corresponde à analogia do alimento que dá vida à pessoa; apesar disso, a pessoa é de nível superior ao alimento, e este é elevado por meio dela, pois do inanimado, vegetal e animal ele se torna do nível do homem. Assim também, pelo fato de Israel receber dos anjos, estes são elevados por meio de Israel.

כי הרי נשמות ישראל עולים למעלה הגבה יותר ע"י מס"נ [מסירות נפש] באחד שע"ז נעשה בחי' לאשתאבא בגופא דמלכא ולמהוי אחד באחד ממש משא"כ המלאכים מצד עצמם אין יכולים לתאחד כ"כ [כל כך]

Pois as almas de Israel ascendem muito mais alto por meio do autossacrifício (mesirut nefesh) em [a palavra] "Um"; por isso, alcança-se o nível de "ser absorvido no corpo do Rei" e de "tornar-se um com o Um", literalmente; ao passo que os anjos, por si mesmos, não conseguem unir-se a tal ponto.

(ועמ"ש בד"ה כה אמר כו' ונתתי לך מהלכים בין העומדים ובד"ה כנשר יעיר הנ"ל וע"פ וכל בניך בענין כתפוח בעצי היער ועמ"ש מענין אכלתי יערי עם דבשי בד"ה אני ישנה ולבי ער הנ"ל):

(E veja-se o que está escrito no discurso que começa com "Assim disse", etc., [sobre] "E te darei lugares para caminhar entre os que estão de pé"; e no discurso que começa com "Como a águia desperta", mencionado acima; e sobre o versículo "E todos os teus filhos", a respeito de "Como uma macieira entre as árvores da floresta"; e veja-se o que está escrito sobre "Comi o meu favo de mel com o meu mel" no discurso que começa com "Estou dormindo, mas meu coração está desperto", mencionado acima.)

7 שתייתי ייני עם חלבי. ייני הוא בחי' יין המשמח אלהים כו' וחלבי פי' עד"מ כמו חלב המגדל את הלב
שע"י יניקתו מהחלב נעשה גידול אבריו כך

“Bebi Meu vinho com Meu leite.” “Meu vinho” é o nível do “vinho que alegra Elokim” etc. E “Meu leite” significa, por meio de uma analogia, como o leite que faz uma criança crescer: por mamar o leite, seus membros crescem. Assim,

הנה בחי' גילוי אלהותו מחכמתו ית' הוא מגדל את המדות שבנפש וניתוסף בהם תוספת אורה
ודביקות הנפש באלהים חיים ועד"ז תקנו ברכות אמצעות של תפלת י"ה ברוך חונן הדעת ברוך הרוצה
בתשובה כו'

o nível da revelação de Sua Divindade a partir de Sua sabedoria, bendito seja Ele, faz crescer os atributos emocionais (midot) da alma, e neles se acrescenta um aumento de luz e da adesão da alma ao D'us vivo. E, seguindo essa linha, [os Sábios] instituíram as bênçãos intermediárias da Oração das Dezoito Bênçãos: “Bendito [és Tu], que concedes graciosamente o conhecimento”, “Bendito [és Tu], que desejas a teshuvá (retorno)” etc.,

להיות תוספ' [תוספת] ברכה והמשכת גילוי אלהות נמשך בבחי' דעת ותשובה וסליחה כו' וכשם שהוא
מלמטה למעלה כך הוא למעלה ענין שתייתי ייני יין המשמח אלהים

para que haja um acréscimo de bênção, e a revelação da Divindade seja atraída para o nível do conhecimento (Daat), da teshuvá e do perdão etc. E, assim como isso ocorre de baixo para cima, também ocorre no Alto: esse é o significado de “Bebi Meu vinho”, “vinho que alegra Elokim”,

היינו בחי' אלקים וצמצום המסתירים את אור החכמה שבמדותיו ית' נמשך בחי' יין ויוצא סוד שנמשך
ההעלם דעלמא דאתכסיא בבחי' גילוי אור כו'.

isto é: o nível de Elokim e do tsimtsum (contração), que ocultam a luz de Chochmá (sabedoria) que está em Seus atributos, bendito seja Ele — o nível do vinho é atraído, e “um segredo vem à tona”, pois o ocultamento do mundo oculto (alma de'iskasya) é atraído para um estado de luz revelada etc.

8 ועמ"ש בד"ה ענין נסכים ועד"ז הוא ענין חלבי היינו המשכת גילוי אור א"ס ב"ה במדותיו שיתנהגו
המדות בבחי' גדלות ובבחי' תוספת וריבוי נקרא בשם חלב

E veja o que está escrito no discurso que começa “O significado das libações”. E, nesse mesmo sentido, é o significado de “meu leite”: isto é, a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, é atraída para Seus atributos, para que os atributos atuem num estado de grandeza (gadlut) e num estado de acréscimo e abundância; [isso] é chamado de “leite”.

וזהו ענין י"ב ברכות אמצעיות שע"י הברכה בא"י [ברוך אתה ה'] שהוא תוספת וריבוי האור במדותיו ית' נמשך להיות חונן הדעת כו' סלח לנו כו'

E este é o significado das doze bênçãos intermediárias: por meio da bênção “Bendito és Tu, D'us”, que é um acréscimo e abundância da luz em Seus atributos, bendito seja Ele, ela é atraída para se tornar “Aquele que concede graciosamente o conhecimento”, etc., “Perdoa-nos”, etc.,

וכמבואר למעלה בענין אב הרחמן כו' (ועיין מענין בחי' חלב בפ' תרומה בד"ה מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי):

como explicado acima a respeito de “o Pai misericordioso”, etc. (E veja sobre o nível do leite na Parashat Terumá, no discurso que começa “Quem dera fosses para mim como um irmão, que mamou nos seios de minha mãe”).

9 אכלו רעים. הנה צדיקים נק' ריעים למקום כמ"ש למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך

“Comei, amigos.” Ora, os tsadikim são chamados “amigos” do Onipresente, como está escrito: “Por amor a meus irmãos e amigos, falarei agora de paz em ti.”

והיינו ע"י עסק התורה שבה מלובש אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה נמשך אור א"ס ב"ה על נפשו וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפיו ודברי ממש

E isso ocorre por meio do estudo da Torá, na qual a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, está revestida; assim, a Luz Infinita, bendito seja Ele, é atraída sobre sua alma, como está escrito: “E as Minhas palavras que pus em tua boca” — “Minhas palavras”, literalmente.

ואמרו מתניתא מלכתא שהרי המשנה הוא כמלך שמצווה שרוח ה' ממה הוא דבר ההלכה המדבר בו דין זה או הלכ' [הלכה] זו היא כך וכך כו'

E [os Sábios] disseram: “A Mishná é uma rainha” (masnisa malkasa), pois a Mishná é como um rei que ordena: o próprio espírito de D'us é a palavra da halachá que nela fala, [dizendo]: “Esta lei, ou esta halachá, é assim e assim”, etc.

ועי' ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יהיו בעיניך כאלו נתנה היום מהר חורב שנאמר והודעתם לכניך ולכני כניך יום אשר עמדת כו'

E a esse respeito nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Que estejam aos teus olhos como se tivessem sido dados hoje no Monte Chorev, como está dito: ‘E os farás conhecer a teus filhos e aos filhos de teus filhos, o dia em que estiveste de pé’”, etc.;

שאותו דבר ה' ממש שדבר ה' פא"פ [פנים אל פנים] הוא השכון ומתלבש בו בעת הזאת בשעה שלומד לפיכך נעשה בחי' ריע כאלו כביכול תרין ריעין דלא מתפרשין שהתורה

pois aquela própria palavra de D'us que D'us falou face a face é o que habita e está revestido nele neste momento, na hora em que estuda. Portanto, ele se torna o nível de um “amigo”, como se, por assim dizer, fossem “dois amigos que nunca se separam”. Pois a Torá,

שהיא בחי' חכמה שהוא עדן ותענוג העליון וכמ"ש ואהיה שעשועים ושעשועים אלו הם שעשועי את בני אדם ונמצא אור א"ס ב"ה שוה למטה כמו למעלה ממש.

que é o nível de Chochmá (sabedoria), que é o Éden e o deleite (taanug) supremos, como está escrito: “E eu era [o Seu] deleite”, e esses deleites são “os Meus deleites com os filhos dos homens”. Portanto, a Luz Infinita, bendito seja Ele, é igual embaixo e no Alto, literalmente.

וכמ"ש סד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] וע"ז נאמר אכלו רעים בבחי' אכילה דהיינו כמ"ש ותורתך בתוך מעי.

Como está escrito no final do discurso que começa com “No oitavo dia, uma assembleia (Shemini Atzeres)”. E a esse respeito se diz: “Comei, amigos”, no sentido de comer, isto é, como está escrito: “E a Tua Torá está dentro de minhas entranhas.”

(ועמ"ש מענין אכלו רעים בפי' משפטים ע"פ ויחזו את האלקים כו' ע"ש ועמ"ש עוד מענין אחים למקום בפי' מקץ בד"ה רני ושמחי גבי לא זו מחבבה עד שקראה אחותי ובד"ה מי יתנך כאח לי):

(E veja o que está escrito sobre o tema de “Comei, amigos” em Parshas Mishpatim, sobre o versículo “E contemplaram D'us”, etc.; veja ali. E veja o que está escrito também sobre o tema de [Israel ser] “irmãos” do Onipresente, em Parshas Mikeitz, no discurso que começa com “Canta e alegrate”, a respeito de “Ela não deixou de ser querida até que Ele a chamou ‘Minha irmã’”; e no discurso que começa com “Quem dera fosses para mim como um irmão”).

10 שתו ושכרו דודים. הנה בחי' דודים הוא בחי' אהבת ישראל למקום שאהבה זו היא מוסתרת ומלובשת

בנפש הבהמית ולעתים מזומני' [מזומנים] יעורר את האהבה עד שתחפץ להתפשט מלבושה

“Bebei e embriagai-vos, amados.” Ora, o nível de “amados” (dodim) é o nível do amor de Israel pelo Onipresente. Pois esse amor está oculto e revestido na alma animal e, em ocasiões determinadas, desperta-se o amor “até que deseje” despojar-se de suas vestes.

והנה באהבה זו יש בחי' צמאון שהיא מבחי' רשפי אש וע"ז נאמר הוי כל צמא לכו למים כי מים מכבין
אש ומרוין הצמאון

Ora, nesse amor há o nível da sede, pois ele pertence ao nível das “labaredas de fogo”; e a respeito disso está dito: “Ah, todos os sedentos, vinde às águas”, pois a água apaga o fogo e sacia a sede.

וזהו שתו בחי' שתיה שיהא עסק התורה לרוות הצמאון משא"כ בבחי' ריעים לא שייך צמאון מאחר
שנפשו קשורה ודבוקה באלהים חיים ממש

E este é [o sentido de] “Bebei”: o nível de beber, isto é, que o estudo da Torá sirva para saciar a sede. Já no nível dos “amigos”, a sede não se aplica, pois a alma está ligada e apegada ao D'us vivo, verdadeiramente.

והוא בחי' בחד קטירא אתקטרנא ביה אחידא ביה להיטא כוי רק למטה בבחי' דודים שאהבה הוא
לפרקים אז שייך בחי' צמאון וע"ז נאמר שתו

E este é o nível de “Com um único vínculo estou ligado a Ele; apego-me a Ele, ardo por Ele”, etc. Somente abaixo, no nível dos “amados”, cujo amor vem em certos momentos, aplica-se o nível da sede; e a respeito disso está dito: “Bebei”,

וגם שכרו לעורר בחי' יין המשמח משא"כ למעלה בבחי' ריעים הוא בבחי' שמן בחשאי כוי וד"ל [ודי
למבין]:

e também “embriagai-vos”, para despertar o nível do “vinho que alegra”; ao passo que, acima, no nível dos “amigos”, isso se dá à maneira do azeite, em silêncio, etc. E isso basta para quem compreende.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/24/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak